

УДК 355.45:623.765.(043.3)

С. А. Волошко

РОЗРОБЛЕННЯ ОПИТУВАЛЬНИКА “ОЦІНЮВАННЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З КОНВОЮВАННЯ, ЕКСТРАДИЦІЇ ТА ОХОРОНИ ПІДСУДНИХ”

Розроблено опитувальник “Оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних”. За допомогою опитувальника здійснюють індивідуальне оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовця, проводять експертну оцінку морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділу та оцінювання морально-психологічного стану підрозділу в цілому завдяки визначеним факторам.

Ключові слова: морально-психологічний стан, Національна гвардія України, службово-бойова діяльність, підрозділи з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних, опитувальник.

Постановка проблеми. Умови виконання службово-бойових завдань (СБЗ) військовослужбовцями підрозділів Національної гвардії України (НГУ) з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних (КЕОП) характеризуються негативним впливом на психіку людини широкого спектра несприятливих, дискомфортних і загрожуючих факторів, що утворюють високий рівень професійного стресу [1, 2]. Військовослужбовці НГУ, які виконують СБЗ, піддаються не тільки фізичній загрозі (особистому здоров'ю, життю), а також і значному ризику виникнення стресових станів, нервово-психічних розладів і психічної дезадаптації [1, 3, 4, 5]. Останні нерідко стають безпосередньою причиною зривів у професійній діяльності, втрати або значного зниження працездатності, міжособистісних конфліктів, порушень дисципліни, зловживання алкоголем та інших негативних явищ [6, 7].

Таким чином, стабільний позитивний морально-психологічний стан (МПС) військовослужбовців НГУ є запорукою успішності виконання СБЗ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На сьогодні існує кілька опитувальників та методик. До їх числа можна віднести такі, в яких проводять оцінювання: МПС під час бою з визначенням рівня готовності

військовослужбовців до ведення бойових дій (Г. А. Давидов) [8]; особового складу військового підрозділу (взводу, роти) у мирний та воєнний час (М. Й. Варій) [9]; особового складу військ (сил) на підставі кількісного визначення його основних показників (В. І. Алещенко) [10]; особового складу Збройних Сил України (ЗСУ) та його прогнозування (В. А. Зельницький) [11, 12]; особового складу внутрішніх військ МВС України (О. О. Ілляк) [13]; особового складу ЗСУ під час виконання завдань за призначенням в особливий період (Н. М. Мась) [14]. Однак службово-бойова діяльність (СБД) військовослужбовців НГУ суттєво відрізняється від діяльності ЗСУ та потребує урахування специфіки виконання завдань у методиках оцінки МПС [15].

Мета статті – розробити опитувальник оцінювання МПС особового складу підрозділів Національної гвардії України з КЕОП.

Виклад основного матеріалу. Для визначення показників МПС військовослужбовців НГУ з КЕОП використовували метод експертного оцінювання, що ґрунтується на отриманні та обробленні даних, одержаних у результаті опитування фахівців у відповідній галузі [2, 15]. Після цього їх було сформовано у 4 блоки (моральний, психологічний, суспільно-політичний, військово-професійний).

С. А. Волошко. Розроблення опитувальника “Оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних”

Наступним етапом дослідження стало ранжирування визначених показників з метою оцінювання їх значущості за допомогою методу апіорного ранжирування [16].

У результаті для визначення МПС військовослужбовців підрозділів НГУ з КЕОП автором статті був розроблений опитувальник “Оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних” (опитувальник) (табл. 1).

Інструкція до опитувальника починається так: “З Вами проводиться опитування, мета якого полягає у визначенні готовності до виконання службово-бойових завдань з КЕОП та відношення до деяких проблем життєдіяльності. Вашій увазі пропонується 28 тверджень. Завдання: дати їм оцінку за 5-бальною шкалою від 5 до 1, з урахуванням того, що: 5 – найбільш значущий показник, 1 – зовсім не значущий. Власний варіант показника підкресліть. Дякуємо за співпрацю”.

Таблиця 1

№ пор.	Показники	Оцінка
1	Оцініть Ваш рівень бойової та військово-професійної підготовленості для виконання завдань з КЕОП	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
2	Оцініть Вашу задоволеність станом військової дисципліни у Вашому підрозділі	5 – відмінна 4 – добра 3 – задовільна 2 – незадовільна 1 – погана
3	Оцініть рівень взаємодії та взаємовідносин між військовослужбовцями у своєму підрозділі: він відповідає уставним нормам суспільної моралі серед рівних щодо військового звання та посади	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
4	Оцініть Вашу здатність виконувати поставлені перед підрозділом службово-бойові завдання з КЕОП	5 – відмінна 4 – добра 3 – задовільна 2 – незадовільна 1 – погана
5	Оцініть свою здатність відповідати за доручену Вам ділянку роботи під час виконання службово-бойового завдання з КЕОП	5 – відмінна 4 – добра 3 – задовільна 2 – незадовільна 1 – погана
6	Оцініть Ваше ставлення та готовність до виконання свого конституційного обов’язку та поставлених завдань з КЕОП	5 – відмінне 4 – добре 3 – задовільне 2 – незадовільне 1 – погане
7	Оцініть, як допомагають Вам співслужбовці під час виконання сумісних завдань з КЕОП	5 – відмінно 4 – добре 3 – задовільно 2 – незадовільно 1 – погано
8	Як Ви оцінюєте свою професійну підготовку, службовий досвід та навички, які Ви отримали у Вашому підрозділі з КЕОП, та здатність до прогнозування і швидкого прийняття рішень під час несення служби у варті з КЕОП	5 – відмінно 4 – добре 3 – задовільно 2 – незадовільно 1 – погано

Продовження таблиці 1

№ пор.	Показники	Оцінка
9	Оцініть Ваші психологічну готовність та стійкість до дій в екстремальних ситуаціях під час служби в судовій (плановій, автошляховій) варті	5 – відмінні 4 – добрі 3 – задовільні 2 – незадовільні 1 – погані
10	Оцініть рівень Вашої громадської активності у спільних виконаннях завдань з КЕОП	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
11	Оцініть стан міжособистих відносин у колективі: він відповідає уставним нормам суспільної моралі між начальником та підлеглими	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
12	Оцініть Вашу налаштованість (мотивацію) на вирішення службово-бойових завдань з КЕОП	5 – відмінна 4 – добра 3 – задовільна 2 – незадовільна 1 – погана
13	Оцініть Ваше ставлення та готовність до беззаперечного виконання наказів керівництва держави, Національної гвардії України, військової частини	5 – відмінні 4 – добрі 3 – задовільні 2 – незадовільні 1 – погані
14	Оцініть рівень Вашої впевненості в успішності виконання службово-бойового завдання з КЕОП	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
15	Оцініть Вашу моральну стійкість до негативних явищ під час виконання завдань з КЕОП	5 – відмінна 4 – добра 3 – задовільна 2 – незадовільна 1 – погана
16	Оцініть наявність та характер позитивних колективних традицій та їх вплив на виконання службово-бойових завдань з КЕОП та обстановку в колективі	5 – відмінні 4 – добрі 3 – задовільні 2 – незадовільні 1 – погані
17	Оцініть ступінь Вашої довіри до командира та його авторитетність, наскільки Ви довіряєте Вашому командиру підрозділу під час виконання службово-бойового завдання з КЕОП	5 – відмінно 4 – добре 3 – задовільно 2 – незадовільно 1 – погано
18	Оцініть ступінь Вашого переконання у необхідності виконання службово-бойових завдань з КЕОП Вашим підрозділом, військовою частиною	5 – відмінно 4 – добре 3 – задовільно 2 – незадовільно 1 – погано
19	Оцініть Ваше ставлення до зовнішньої діяльності та внутрішнього життя держави	5 – відмінне 4 – добре 3 – задовільне 2 – незадовільне 1 – погане

С. А. Волошко. Розроблення опитувальника “Оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних”

Кінець таблиці 1

№ пор.	Показники	Оцінка
20	Оцініть Вашу працездатність та активність під час несення служби в судовій (плановій, автошляховій) варті	5 – відмінні 4 – добрі 3 – задовільні 2 – незадовільні 1 – погані
21	Оцініть наявність та характер негативних колективних традицій та їх вплив на виконання службово-бойових завдань з КЕОП та обстановку в колективі	5 – відмінні 4 – добрі 3 – задовільні 2 – незадовільні 1 – погані
22	Оцініть Ваше задоволення до державної політики, яку проводить керівництво держави	5 – відмінне 4 – добре 3 – задовільне 2 – незадовільне 1 – погане
23	Оцініть рівень порозуміння між військовослужбовцями під час виконання завдань з КЕОП	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
24	Оцініть стан Вашої витривалості під час служби в судовій (плановій, автошляховій) варті	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
25	Як Ви оцінюєте Ваші патріотичні почуття до держави	5 – відмінні 4 – добрі 3 – задовільні 2 – незадовільні 1 – погані
26	Оцініть Вашу спроможність переключатися з повсякденної на службово-бойову (екстремальну) діяльність під час служби в судовій (плановій, автошляховій) варті	5 – відмінна 4 – добра 3 – задовільна 2 – незадовільна 1 – погана
27	Оцініть рівень спілкування між військовослужбовцями Вашого підрозділу під час виконання службово-бойових завдань з КЕОП	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий
28	Оцініть стан матеріально-побутового забезпечення для виконання завдань з КЕОП	5 – відмінний 4 – добрий 3 – задовільний 2 – незадовільний 1 – поганий

Отримані результати МПС особового складу під час виконання завдань з КЕОП обчислюють за формулою

$$\Sigma = \text{МС} + \text{ПС} + \text{СПС} + \text{ВПС},$$

де МС – моральний складник;

ПС – психологічний складник;

СПС – суспільно-політичний складник;

ВПС – військово-професійний складник.

Індивідуальну оцінку МПС військовослужбовця підрозділу НГУ з КЕОП проводять шляхом підрахунку балів, набраних за сумою відповідей на всі питання опитувальника. Максимально сума може скласти 140 балів, мінімально – 28, далі

підраховують середньоарифметичну індивідуальну оцінку рівня МПС військовослужбовця.

Рівень МПС військовослужбовців має оцінюватися за такими кількісними критеріями:

- а) високий – від 4 до 5 балів;
- б) добрий – від 3 до 4 балів;
- в) припустимий (задовільний) – від 2,5 до 3 балів;
- г) низький (незадовільний) – від 2 до 2,5 бала.

Усі складники та показники МПС особового складу взаємозалежні і взаємопов'язані. Досягнутий рівень кожного з них позначається на інших і в цілому впливає на загальний рівень МПС підрозділу НГУ з КЕОП.

Характеристика кожного із зазначених показників МПС особового складу підрозділів НГУ з КЕОП визначається певними якісними критеріями.

1. Високий МПС – сприяє якісному вирішенню усіх поставлених завдань з високим ступенем надійності. Військовослужбовці підтримують діяльність держави в галузі забезпечення внутрішньої безпеки, задоволені умовами військової служби, повністю морально і психологічно готові до виконання службово-бойових завдань з КЕОП.

2. Добрий МПС – сприяє виконанню службово-бойових завдань з КЕОП. Військовослужбовці, в основному, підтримують діяльність держави в галузі забезпечення внутрішньої безпеки, в цілому морально і психологічно підготовлені до виконання службово-бойових завдань з КЕОП. Поставлені цілі (завдання) можуть бути досягнуті. Разом з тим окремі військовослужбовці можуть висловлювати сумніви щодо можливості виконання поставлених завдань, а також деякі з них незадоволені умовами військової служби.

3. Припустимий (задовільний) МПС – знижує надійність виконання службово-бойових завдань та ставить під сумнів мету досягнення. Військовослужбовці висловлюють сумніви в правильності діяльності держави в галузі забезпечення внутрішньої безпеки, деякі з них морально і психологічно не підготовлені до виконання бойових завдань, а певна частина військовослужбовців має негативні настрої та відчуває невпевненість у досягненні поставлених цілей і у виконанні поставлених завдань, більшість з них незадоволені умовами військової служби.

4. Низький (незадовільний) МПС – не дає змоги виконувати службово-бойові завдання. Більшість військовослужбовців не підтримує

діяльність держави в галузі забезпечення безпеки, в цілому не задоволена умовами військової служби і висловлює думку про неможливість або великі труднощі у досягненні поставлених цілей чи виконанні службово-бойових завдань.

Опитувальник дає можливість оцінювати МПС кожного члена досліджуваного колективу для покращення морально-психологічного клімату, врегулювання конфліктів і аналізу впливу людського фактора на виникнення критичних ситуацій у колективі.

Для винесення судження про ймовірність того чи іншого стану в майбутньому, про умови та строки його настання, про послідовність його розвитку наступним етапом є проведення експертної оцінки. Експертами можуть виступати командири підрозділів з КЕОП, їх заступники по роботі з особовим складом, командири взводів, начальники варт, які достатньо знайомі зі станом справ, питаннями служби, побуту тощо в оцінюваному підрозділі. Сутність експертної оцінки полягає в отриманні узагальненої інформації шляхом оцінювання визначених показників групою відібраних експертів. Чим більше експертів буде залучено до цієї роботи, тим надійнішим і достовірнішим буде результат. Однак у будь-якому випадку кількість експертів повинна бути не менше 10 осіб. Офіцери, які беруть участь в оцінюванні МПС як експерти, працюють зі спеціально розробленим експертним листом. Також за 5-бальною шкалою оцінюють зазначені складники МПС кожного підлеглого.

Оброблення результатів і визначення рівня МПС проводять за наведеним вище алгоритмом, що і під час оцінювання індивідуального рівня МПС військовослужбовців. Підрахунок середньоарифметичних значень за всіма оцінюваними складниками дає змогу усунути розкид оцінок різних експертів.

Автор статті пропонує, щоб експерти давали оцінку МПС не за кожним показником, як це вказано в опитувальнику, а за блоками (складниками). Таким чином, це скоротить час на оброблення даних і дасть можливість більш цілеспрямовано проводити корекційну роботу з особовим складом для підвищення індивідуального рівня МПС військовослужбовця.

Після проведення індивідуального оцінювання та експертної оцінки виводять загальну індивідуальну оцінку МПС військовослужбовця. Якщо вони збігаються, то надалі проводять оцінювання МПС підрозділу з КЕОП.

Кількісну оцінку показників МПС обчислюють у загальному випадку як

результуючий вектор-стовпець у векторно-матричній формі:

$$R = V \times W, \quad (1)$$

де $V = \begin{pmatrix} v_{11} & v_{12} & \dots & v_{1n} \\ v_{21} & v_{22} & & v_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ v_{m1} & v_{m2} & \dots & v_{mn} \end{pmatrix}$ – матриця величин,

які характеризують деякі ознаки об’єкта порівняння (ОП);

$i = 1 \dots n$ – кількість ознак;

$j = 1 \dots m$ – кількість ОП;

$W = \begin{pmatrix} w_1 \\ w_2 \\ \dots \\ w_n \end{pmatrix}$ – вектор-стовпець значень

вагових коефіцієнтів ознак, визначених експертним методом приписування балів;

$$\sum w_i = 1.$$

Приклад розрахунку результуючого вектора-стовпця для $i = 1 \dots 2, j = 2$ у загальному вигляді:

$$R = \begin{pmatrix} v_{11} & v_{12} \\ v_{21} & v_{22} \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} w_1 \\ w_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} v_{11}w_1 + v_{12}w_2 \\ v_{21}w_1 + v_{22}w_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} r_1 \\ r_2 \end{pmatrix}. \quad (2)$$

Із R вибирають максимальний елемент та визначають відповідний йому об’єкт порівняння.

Приклад обчислення показника МПС.

Матриця величин, які характеризують моральні ознаки:

$$V = \begin{pmatrix} 3 & 5 & 4 & 5 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 5 & 3 & 2 & 1 \\ 3 & 4 & 5 & 3 & 2 & 4 \\ 1 & 5 & 3 & 4 & 4 & 5 \end{pmatrix};$$

– вектор-стовпець значень вагових коефіцієнтів ознак:

$$W = \begin{pmatrix} 0.24 \\ 0.21 \\ 0.10 \\ 0.20 \\ 0.13 \\ 0.12 \end{pmatrix};$$

– результуючий вектор-стовпець:

$$R = \begin{pmatrix} 3 \\ 4,15 \\ 3 \\ 4 \end{pmatrix}.$$

Далі використовують наступний алгоритм: 1) експертним методом створюють значення вагових коефіцієнтів [16]; 2) за допомогою опитувальника заповнюють матрицю величин, які характеризують ознаки показників МПС; 3) проводять розрахунок результуючого вектора-стовпця для i -го військовослужбовця; 4) фіксують отриманий результат.

Додатковими показниками оцінки МПС окремого військовослужбовця можна вважати: стан здоров’я (здоровий, практично здоровий, хворий); реакцію на події і фактори службових умов (позитивна, пасивна, негативна); обстановку в сім’ї (стабільна, є проблеми у взаєминах, часто виникають негативні ситуації); ставлення до себе (дотримання, недотримання особистої гігієни, норм поведінки); ставлення до вирішуваних службових завдань (з бажанням, з розумінням їх необхідності, негативне).

Висновки

Розроблений опитувальник “Оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних” дає можливість більш чітко визначити особливості МПС у військовослужбовців. Алгоритм оцінювання МПС такий.

На першому етапі проводять індивідуальне оцінювання МПС кожного військовослужбовця за допомогою опитувальника.

На другому етапі оцінюють МПС кожного військовослужбовця безпосередньо командир підрозділу, заступник по роботі з особовим складом, начальник варті(експертне оцінювання).

На третьому етапі для оцінювання морально-психологічного стану підрозділу експертним методом створюють значення вагових коефіцієнтів і за допомогою опитувальника заповнюють матрицю величин, які характеризують деякі ознаки показників МПС, та роблять розрахунок результуючого

вектора-стовпця для i -го військовослужбовця; фіксують отриманий результат.

Подальшого дослідження потребує комплексна методика розроблення методики оцінювання МПС військовослужбовців підрозділів НГУ з КЕОП, до якої буде включено розглянутий у статті опитувальник.

Перелік джерел посилання

1. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. / І. І. Приходько та ін. ; за заг. ред. проф. І. І. Приходька. Харків : НА НГУ, 2016. 571 с.
2. Волошко С. А., Товма М. І. Вплив чинників на морально-психологічний стан військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних під час виконання службово-бойових завдань. *Честь і закон*. 2019. № 4 (71). С. 107–116. DOI: 10.33405/2078-7480/2019/4/71/139232 (дата звернення: 12.12.2020).
3. Servicemen's Motivation in the National Guard of Ukraine: Transformation After the "Revolution of Dignity" / I. Prykhodko et al. *The Journal of Slavic Military Studies*. 2019. 32(3). P. 347–366. URL: [https://doi: 10.1080/13518046.2019.1645930](https://doi.org/10.1080/13518046.2019.1645930) (дата звернення: 14.11.2020).
4. Приходько І. І., Мацегора Я. В., Пенькова Н. Є. Типизація адаптаційних ресурсів особистості у військовослужбовців, які приймали участь у проведенні антитерористичної операції. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні та психологічні науки*. 2015. № 1 (74). С. 469–483.
5. Приходько І. І. Психологічні особливості службово-бойової діяльності військовослужбовців Національної гвардії України при проведенні антитерористичної операції. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки*. 2015. № 2 (33). С. 35–39.
6. Medical and psychological aspects of safety and adaptation of military personnel to extreme conditions / I. I. Prykhodko et al. *Wiadomości Lekarskie*. 2020. 73(4). P. 679–683. URL: [https://doi: 10.36740/WLek202004110](https://doi.org/10.36740/WLek202004110) (дата звернення: 20.10.2020).
7. Осьодло В. І., Будагянц Л. М. Соціально-філософські та психологічні аспекти сучасних війн : монографія. Київ : АртЕк, 2018. 408 с.
8. Методологические и методические вопросы оценки и прогнозирования морального духа армии, политико-морального состояния войск. Москва : ВПА, 1988. С. 26–40.
9. Варій М. Й. Морально-психологічний стан військ, його оцінка та підтримка на високому рівні : монографія / за ред. Л. В. Сохань, Л. Ф. Бурлачук. Львів : ВВП ДУ "ЛП", 1996. 311 с.
10. Алещенко В. І. Морально-психологічне забезпечення застосування військ (сил): становлення та сутність : навч.-метод. посіб. Київ : НАОУ, 1999. 56 с.
11. Зельницький В. А. Прогнозування морально-психологічного стану особового складу частин і підрозділів. *Збірник наукових праць Київського військового гуманітарного інституту*. Київ : КВГІ. 1998. Вип. 3 (9). С. 34–38.
12. Зельницький В. А. Структура морально-психологічного стану військового підрозділу. *Збірник наукових праць Київського військового гуманітарного інституту*. Київ : КВГІ. 1997. Вип. 1 (6). С. 27–32.
13. Ілюк О. О. Людський фактор військових формувань: зміст, оцінювання та прогнозування : монографія. Харків : Акад. ВВ МВС України, 2012. 252 с.
14. Мась Н. М. Методика оцінки морально-психологічного стану особового складу ЗСУ в особливий період. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки*. 2017. Вип. 2 (37). С. 31–34.
15. Криворучко П. П., Хміляр О. Ф., Шпак Р. А., Василенко С. В. Морально-психологічний стан військового підрозділу: оцінка та прогнозування : навч. посіб. Київ : Молода нація, 2005. 63 с.
16. Волошко С. А., Приходько І. І., Воробйов В. І. Визначення показників для оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних. *Честь і закон*. 2020. № 3 (74). С. 91–101. DOI: 10.33405/2078-7480/2020/3/74/215687 (дата звернення: 18.11.2020).

Стаття надійшла до редакції 09.02.2021 р.

УДК 355.45:623.765.(043.3)

С. А. Волошко

РАЗРАБОТКА ОПРОСНИКА “ОЦЕНКА МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ ГВАРДИИ УКРАИНЫ ПО КОНВОИРОВАНИЮ, ЭКСТРАДИЦИИ И ОХРАНЕ ПОДСУДИМЫХ”

Разработан опросник “Оценка морально-психологического состояния военнослужащих подразделений Национальной гвардии Украины по конвоированию, экстрадиции и охраны подсудимых”. С помощью опросника осуществляют индивидуальную оценку морально-психологического состояния военнослужащего, проводят экспертную оценку морально-психологического состояния военнослужащих подразделения и оценку морально-психологического состояния подразделения в целом с помощью определенных факторов.

Ключевые слова: морально-психологическое состояние, Национальная гвардия Украины, служебно-боевая деятельность, подразделения по конвоированию, экстрадиции и охраны подсудимых, опросник.

UDC 355.45:623.765.(043.3)

S. Voloshko

QUESTIONNAIRE DEVELOPMENT “ASSESSMENT OF THE MORAL AND PSYCHOLOGICAL STATE OF THE SERVICEMEN OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE UNITS OF THE ESCORTING AND GUARDING CONVICTS”

In this article we propose to consider the questionnaire of assessment of the moral and psychological condition of the servicemen of the National Guard of Ukraine of the escorting convicts. With the help of a questionnaire, the moral and psychological condition of a serviceman is assessed, and an expert assessment of the moral and psychological condition of servicemen is carried out with the help of certain factors.

Formulation of the problem: conditions for combat missions by servicemen of National Guard of Ukraine of escorting convicts units are characterized by a negative impact on the human psyche. Adverse conditions, discomfort and threatening factors create a high level of occupational stress. The servicemen of the National Guard of Ukraine who perform a combat mission is exposed not only to physical threat (life and health) but also a significant risk of stress, neuropsychiatric disorders and mental maladaptation. They often cause disruptions in professional activities, loss or reduction of ability to work, interpersonal conflicts, violations of discipline, alcohol use and other negative phenomena.

The purpose of the article is to develop a questionnaire to assess the moral and psychological condition of the personnel of the National Guard of Ukraine escorting convicts units. Analysis of recent research and publications. Today there are several methods, the main of which is the assessment of the situation during the battle with the determination of the level of readiness of servicemen for combat operations; assessment of the moral and psychological condition of the personnel of the unit in peacetime and wartime; assessment of the moral and psychological condition of the personnel of the troops on the basis of quantitative determination of its main indicators; assessment and prediction of moral and psychological condition. None of them is officially defined as normative, but mandatory for use in the military sphere.

Keywords: moral and psychological state, National Guard of Ukraine, service and combat activities, units for escorting, extradition and protection of defendants, questionnaire.

Волошко Сергій Анатолійович – заступник начальника командно-штабного факультету по роботі з особовим складом Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0001-6717-7204>